చిలకమ్మ పెండ్లి

శతజయంతి కానుక

100 బాలగేయాలు

తెలుగు బాలసాహిత్యవేదిక ప్రచురణ

తొలి ఆధునిక బాలగేయం

"చిలుకమ్మ పెండ్లి"

శతజయంతి కానుక...

100 బాలల గేయాలు

(1908 నుండి 2008 వరకు

వచ్చిన కొన్ని గేయాల సంకలనం)

ప్రధాన సంపాదకులు

శ్రీ రెడ్డి రాఘవయ్య

సంపాదకులు

డా॥ పగడాల చంద్రశేఖర్

డా॥ గౌరవరాజు సతీష్‌కుమార్

శ్రీమతి వేమూరు రమాంజనీ కుమారి

రిజిస్టర్డు నెం. 1678/2008

ప్రచురణ

తెలుగు బాలసాహిత్యవేదిక

హైదరాబాదు - 500 042.

నవరత్న బుక్‌హౌస్ - విజయవాడ వారి సౌజన్యంతో..

"చిలుకమ్మ పెండ్లి " శతజయంతి కానుక... బాలల గేయాలు

Chilakamma Pendli Shathajayanti Kanuka Balala Geyalu

ప్రథమ ముద్రణ : 2009

ప్రతుల సంఖ్య : 1000

ప్రచురణల సంఖ్య : 3

ముఖచిత్రం : **కొల్లోజు**

మూల్యం : వెల : **రూ. 80-00**

ప్రతులకు :

నవరత్న బుక్ హౌస్

ఇ.నెం. 28-22-20, రహిమాన్ వీధి
అరండల్‌పేట : విజయవాడ : 520 002
ఫోన్ : 0866-2432813.

ప్రచురణ :

తెలుగు బాలసాహిత్యవేదిక,

6-1-121, బాలానగర్
హైదరాబాదు - 500 042.

డి.టి.పి : పుష్పరాజ్ గ్రాఫిక్స్, ఫోన్ నం.

ముద్రణ :

విషయ సూచిక

I ఆధునిక బాలగేయ పరిచయం..........శ్రీ గిడుగు వెంకట సీతాపతి

II బాలగేయ సౌరభం..............................శ్రీ మండలి బుద్ధ ప్రసాద్

III పాటల పసిడిమూట.......................శ్రీ వాడ్రేవు చినవీరభద్రుడు

IV కృతజ్ఞతలు

1. చిలుకమ్మ పెండ్లి ....-*కళాప్రపూర్ణ గిడుగు వెంకట సీతాపతి* 1

2. ఏనుగు ఎక్కి..-*గురజాడ అప్పారావు* 2

3.. తొలి మబ్బులు.. -*రాయప్రోలు సుబ్బారావు* 3

4. అబ్బాయి బొమ్మ... -*కవి కొండల వేంకటరావు* 4

5. బూడిద బసవన్న ....-*అడవి బాపిరాజు* 5

6. తాయిలం..-*బాలాంత్రపు రజనీకాంతారావు* 6

7. జిల్లాయిలోయ్...-*తెన్నేటి సూరి* 7

8. బాల లీల...-*ఉత్పల సత్యనారాయణాచార్య* 8

9. కావాలి...-*చింతా దీక్షితులు* 9

10. నెలపొడుపు.......................-*"శ్రీవాత్సవ"(యండమూరి సత్యనారాయణ)* 10

11. దిక్చక్రం...-*టేకుమళ్ళ కామేశ్వరరావు* 11

12. హూత్, ఉడతా । హాత్, ఉడతా।............................-*దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి* 12

13. నెలల రాక... -*దాశరథి(కృష్ణమాచార్యులు)* 13

14. చిలుకమ్మ...-*మడిపడిగ బలరామాచార్య* 14

15. నానీడ...-*బి.వి. నరసింహారావు* 15

16. మహాసముద్రం........................... -*కవిరావు (ఇంకొల్లువేంకటేశ్వరరావు)* 16

17. చిటికెన వ్రేళ్లు..-*పింగళి లక్ష్మీకాంతం* 17

18. పాడిపంటలు ....-*నార్ల చిరంజీవి* 18

19. పాప: చందమామ..-*శ్రీనివాస కాశ్యప* 19

20. నేస్తాలు .... -*వేజెండ్ల సాంబశివరావు* 20

21. వాన ....-*బెల్లంకొండ చంద్రమౌళి శాస్త్రి* 21

22. పావురం కథ....................................- "ఎల్లోరా" (గొడవర్తి భాస్కరరావు) 22

23. ఎలాగుంటుందో...-నాగభైరవ కోటేశ్వరరావు 23

24. వర్షాలూ -బడులూ.....................................-కడియాల అమరసుందర్ 24

25. చుక్ చుక్ రైలు............................-న్యాయపతి రాఘవరావు 'అన్నయ్య' 25

26. ఇంద్రధనువు...-అలపర్తి వెంకట సుబ్బారావు 26

27. వెన్నెల ....-మధురాంతకం రాజారాం 27

28. చిరుమువ్వలు...-తాళ్లపూడి వెంకటరమణ 28

29. పంట.. -కె. సభా 29

30. తామర కొలను... -సిద్ధాంతి మల్లిఖార్జునం 30

31. మనకేల ?... -చావలి బంగారమ్మ 31

32. మంచివాన...-సత్తిరాజు కృష్ణారావు 32

33. పువ్వులు...-చెఱుకుమిల్లి భాస్కరరావు 33

34. వానకారు...-అవధాని రమేష్ 34

35. అంతా ఒకటేవెన్నెల.................................... -డా॥మిరియాల రామకృష్ణ 35

36. వాన కురిసింది...-చల్లా రాధాకృష్ణశర్మ 36

37. రైలు.. -"మాల్యశ్రీ" 37

38. చందమామ..-వక్కలంక లక్ష్మీ పతిరావు 38

39. మబ్బులు.. -మండాసూర్యనారాయణ 39

40. గాలిపటం.. -తాడి వెంకట కృష్ణారావు 40

41. బుడి బుడివానలు.. -మెండా ప్రభాకరరావు 41

42. గాలిపటం.. -కవుల ఆంజనేయశర్మ 42

43. పావురము..-కస్తూరి నరసింహామూర్తి 43

44. చిలకమ్మ పెండ్లి.. -జై సీతారాం 44

45. విరిబాలలు..-గంగరాజు సుశీలాదేవి 45

46. మండే గ్రీష్మం.............................-సమతారావు(చావలిరామచంద్రరావు) 46

47. సాగర తీరాన...-వడ్డి విజయసారధి 47

48. వానపాట..-డా॥ మలయశ్రీ 48
49. వానవిల్లు..-జ్యోతిర్మయి 49
50. చిలిపి చిలుక..-గాలి ప్రభావతి 50
51. అందం..-రాయప్రోలు వామనమూర్తి 51
52. పిచ్చి ప్రశ్నలు.. -నండూరి రామమోహనరావు 52
53. నేనెవరు?..-సి.ఆర్.దాస్ 53
54. బొమ్మలపెండ్లి ....-వోలేటి రామనాథశాస్త్రి 54
55. చక్కని పిట్టలు..-కోసూరు పున్నయ్య 55
56. పిచ్చుక పెండ్లి..-ఆళ్ల రాఘవయ్య 56
57. అందం..-డా॥ ఎన్. మంగాదేవి 57
58. తాటి చెట్టు..-ఎన్.వి.ఆర్. సత్యనారాయణ మూర్తి 58
59. పూలతోట .... -రెడ్డి రాఘవయ్య 59
60. చిలుక..-అలుగుపల్లి రామచంద్రారెడ్డి 60
61. వాన..-వేముగంటి నరసింహాచార్యులు 61
62. రైలు..-డా॥ ఎస్. గంగప్ప 62
63. జలపాతం..-పెద్దింశెట్టి సత్యనారాయణమూర్తి 63
64. సంధ్యవేళ..-మారంరాజు కృష్ణమూర్తి 64
65. నా పడవ..-దొప్పలపూడి రాధాకృష్ణమూర్తి 65
66. త్రి కాల జ్ఞానం..-చంద్రం 66
67. రామ చిలుకలు..-సోమంచి సూర్యనారాయణశర్మ 67
68. ఇంద్ర ధనస్సు..-డా॥ ఎం. లక్ష్మణాచార్యులు 68
69. అందని పొందు..-పాపగంటి (కలపాల) పుష్పలీల 69
70. చిలుక - పలుకులు..-గురిశకుర్తి రాజేంద్ర 70
71. నెలలు - ఋతువులు..-నేమాని భారతీ రత్నాకరాంబ 71
72. వెన్నెల హారతి..-ఆవంత్ససోమసుందర్ 72
73. చిరుమల్లె ....-ఏడిద కామేశ్వరరావు 73
74. రావే ! రావే ! జాబిల్లీ..................-కొల్లూరి స్వరాజ్యం వెంకటరమణమ్మ 74

75. ఎండలు...-రేగులపాటి కిషన్‌రావు 75
76. దీపం..-భూపాల్ 76
77. మబ్బులు...-ఈదుపల్లి వెంకటేశ్వరరావు 77
78. ఎందుకు?...-శిష్ట్లా హరగోపాలరావు 78
79. పాపాయి...-గుడిసేవ విష్ణుప్రసాద్ 79
80. చుక్కల్లారా !...-పులిపాటి యాదగిరి 80
81. హరివిల్లు..-రాగోలు శంకరరావు 81
82. పచ్చని చెట్లు...-గిడుగు రాజేశ్వరరావు 82
83. సెలయేరు.....................................-బొమ్మన బోయిన సోమసుందరం 83
84. వానలు...-పాయల సత్యనారాయణ 84
85. పిల్లల ప్రియనేస్తాలు.......................................-కందేపి రాణీశ్రీ ప్రసాద్ 85
86. వానలు - పంటలు...- ఎన్.బి. కామేశ్వరి 86
87. అల్లికపిట్ట...-దొడ్డి రామ్మూర్తి 87
88. గాలిపటం..-మద్దిరాల శ్రీనివాసులు 88
89. గాలిపటం..-అల్లెన వేంకటజనార్దనరావు 89
90. చందమామ...-టి. శాంతాదేవి 90
91. వానాకాలం...-వాసరవేణి పరశురాం 91
92. చిలకమ్మపెళ్లి...-శారదాఅశోకవర్ధన్ 92
93. పిల్లగాలి విందు...-వాసాల వెంకటేశ్వర్లు 93
94. బొమ్మల బండి...-వాసాల నరసయ్య 94
95. ఆకాశం...-గంగరాజుమోహనరావు 95
96. మేఘాలు...-బెహరా ఉమామహేశ్వరరావు 96
97. పొగబండి ....-టి.గిరిరాజులు 97
98. తొలిపొద్దు..-బెలగాం భీమేశ్వరరావు 98
99. గలగలపారే సెలయేరు!.....................................-కోరాడ నరసింహారావు 99
100. తొలకరి చినుకులు...-దీవి శ్రీనివాస దీక్షితులు 100

1. చిలుకమ్మ పెండ్లి

చిలుకమ్మ పెండ్లియని
చెలికత్తె లందరును
చెట్లు సింగారించి
చేరి కూర్చున్నారు !!

పందిట పిచుకలు సందడిచేయగ
కాకులమూకలు బాకాలూదగ
కప్పలు బెక బెక డప్పులు కొట్టగ
కుక్కురొకోయని కోడికూయగా

మల్లిక మాలతి మాధవీలతలు
పెండ్లి కుమారుని పెండ్లి కూతురుని
దీవిస్తూ తమ పూవులు రాల్చగ
మైనగోరయొక మంత్రము చదివెను

జుమ్మని తుమ్మెద తంబురమీటగ
కుహు కుహు కోయని కోయల పాడగ
పిల్ల తెమ్మెరలు వేణువూదగా
నెమలి సొగసుగా నృత్యముచేయగ

చిలుకమ్మ మగడంత
చిరునవ్వు నవ్వుతూ
చిలుకమ్మ మెడ గట్టె
చింతాకు పుస్తె !!

సాలీడిచ్చిన చాపు కట్టుకొని
పెండ్లి కుమారుడు బింకముచూపగ
సీతాకోకల చీరె కట్టుకొని
పెండ్లి కుమారిత ప్రేమచూపగా

- కళాప్రపూర్ణ గిడుగు వెంకట సీతాపతి.

రచనా కాలం : 1908)

పుస్తకం పేరు: "బాలనందం" (గేయసంకలనం)

ప్రచురణ : 1947

2. ఏనుగు ఎక్కి.....

ఏనుగు ఎక్కి మనం
ఏ వూరెళదాం?
ఏనుగు ఎక్కి మనం
ఏలూరెళ దాం !

గుఱ్ఱం ఎక్కి మనం
ఏ వూరెళదాం?
గుఱ్ఱం ఎక్కి మనం
గుంటూరెళ దాం !

మోటారెక్కి మనం
ఏ వూరెళదాం !
మోటారెక్కి మనం
మోటూరెళ దాం !

వెన్నుని ఎక్కి మనం
ఏ వూరెళదాం?
వెన్నుని ఎక్కి మనం
వెయ్యేళ్ చూదాం....

-గురజాడ అప్పారావు

పుస్తకం పేరు: ముత్యాలసర్వ రాలు....1961 ముద్రణ

(మిణుగురులు శీర్షికలోనిది)

3. తొలి మబ్బులు...

వానల కాలము వచ్చిందీ
బావులు చెఱువులు నిండుతవీ...
పెళపెళలాడే – ఉరుములనడతో
తళతళలాడే – మెఱుపుల జడతో
వానలకాలము
ఏడువన్నియల ఒడ్డాణంబును
నింగినడుమ నను సింగారింపగ
వానలకాలము
నవ్వే చుక్కలు చిన్నపోవగా
వాడినపాదులు పచ్చగిల్లగా...
వానలకాలము
దానిమ పండ్లను తహతహకొఱికీ
నెత్తురుగని పరుగెత్తును చిలుకలు
వానలకాలము
తడిసిన కొమ్మలు తలలు వంచుకొనె
పెండ్లి కుమార్తెల బిడియముతోపగ
వానలకాలము
చిలపలనిలిచిన జలములలోపల
పడవలునడపగ బాలబాలికలు

-రాయప్రోలు సుబ్బారావు
పుస్తకం పేరు: "కన్నెపాటలు"

4. అబ్బాయి బొమ్మ

కదలకు మెదలకు – కనులు బాగుగ దెఱువు
అదిగోను ! ఇదిగోను ! అబ్బాయి బొమ్మ
తలదువ్వుకున్నాడు
బొట్టుంచుకున్నాడు
భోజనము చేశాడు
పుస్తకము పట్టాడు...

బొమ్మలో అబ్బాయి
ముద్దుగా నున్నాడు
అమ్మకడనబ్బాయి
మారాము పెడతాడు
గారాము చేస్తాడు
అల్లరిగ నుంటాడు
దెబ్బలను తింటాడు

ఎబ్బెబ్బె ! ఎబ్బెబ్బె!
ఒబ్బట్ల ? పెసరట్ల? మిన్నట్ల?

ఎబ్బెబ్బె ! ఎబ్బెబ్బె!
వెన్నెట్లో వెన్నట్లు.

– కవి కొండల వేంకటరావు

రచనాకాలం : 14-10-1922

పుస్తకం పేరు: "చదువుల దుత్త" నుండి ప్రు॥ము:1929

5. బూడిద బసవన్న

కొండపైన వెలిగేటి చందమామా
వెండిపాప ఆడుదాము చందమామా!

చుక్కలపై అడుగువేసి చందమామా
రెక్కలపై తేలిపోయి చందమామా

వెన్నపూతల పాపాయి చందమామా
వెన్నెలాడు పాపాయి చందమామా

మీ అమ్మ ఎవరు చెప్పవోయి చందమామా
మీ అన్న ఎవరు చెప్పవోయి చందమామా

నువ్వునేను జత అయితే చందమామా
నే, పువ్వుల్ల ప్రోగుచెండునోయి చందమామా

నువ్వు మబ్బుల్ల మాటువాడవు చందమామా
నే, నవ్వుల్ల మూటనోయి చందమామా

కొండపైన వెండిగిన్నెవు చందమామా!
నేపైడి గిన్నెల ఆటనోయి చందమామా!

బూడిద బసవన్నవోయి చందమామా
నే బొజ్జల్ల బాబునోయి చందమామా!

- అడవి బాపిరాజు

పుస్తకం పేరు: "చిగురుటాకులు" (సంకలనం)

అడవి బాపిరాజు సమగ్రకవితా సంకలనం సంపుటి -2; పేజీ-120

6. తాయిలం..

ఆటలు ఆడీ – పాటలు పాడీ
అలసీ వచ్చానే!
తియ్యా తియ్యని – తాయిలమేదో
తెచ్చీ పెట్టమ్మా!!

కుక్కాపిల్లా – తోకాడిస్తూ
గుమ్మామెక్కిందీ
పిల్లీ పిల్లా కళ్లూమూసీ
పీటాయెక్కిందీ
కడుపూలోనీ కాకీపిల్లా
గంతూలేస్తోందీ!
అమ్మాతియ్యని – తాయిలమేదో
తెచ్చీ పెట్టమ్మా॥

గూటీలోనీ – బెల్లంముక్కా
కొంచెం తియ్యమ్మా।
చేటాలోనీ కొబ్బరి కోరూ
చేరెడు తియ్యమ్మా॥
అటకామీదీ అటుకులకుండా
అమ్మా దింపమ్మా॥
తియ్యాతియ్యని – తాయిలమేదో
తెచ్చీ పెట్టమ్మా॥

- బాలాంత్రపు రజనీకాంతారావు

(బాల)పిల్లల బొమ్మల పత్రిక
సంపుటి 1 సంచిక 2
1945 సెప్టెంబరు

7. జిల్లాయిలోయ్...

తోటలో మన ఆట
ఆటలో మన పాట
కంచె వెనకా నక్కి
నక్కలాగానిక్కి...

కన్నవాడెవడోయి?
విన్నవాడెవడోయి?
సన్నగా అమ్మతో
అన్న వాడెవడోయి?

జిల్లాయిలోయ్।
జిల్లాయిలోయ్॥
సాడీల బావకీ
జిల్లాయిలోయ్॥

జిల్లాయిలోయ్
జిల్లాయిలోయ్
చెల్లాయి : బావతో
మాటాడకోయ్।

- తెన్నేటి సూరి

“బాల” సంపుటి 1, సంచిక 11,

1946 జులై

End of Preview.

Rest of the book can be read @

http://kinige.com/book/100+Balageyalu

* * *